

TAHSİLAT VE ÖDEMELERDE TEVSİK ZORUNLULUĞU

VUK. Mük. Madde: 257/1-2

(VUK. Genel Tebliği Sıra No: 459)

TAHSİLAT VE ÖDEMELERDE TEVSİK ZORUNLULUĞU

Tevsik Zorunluluğu Kapsamında Olanlar

- ✓ Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar,
- ✓ Serbest meslek erbabı,
- ✓ Kazançları basit usulde tespit edilen tüccarlar,
- ✓ Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler,
- ✓ Vergiden muaf esnaf,

Belirlenen haddi aşan tahsilat ve ödemelerini aracı finansal kurumlarca düzenlenen belgelerle tevsik etmek zorundadır.

Tevsik Zorunluluğunun Kapsamı ve Tutarı

Tevsik zorunluluğu kapsamında olanların, kendi aralarında ve tevsik zorunluluğu olmayanlarla yapacakları **7.000.- TL**'ni aşan tutardaki her türlü tahsilat ve ödemelerini aracı finansal kurumlar kanalıyla yapmaları ve bu tahsilat ve ödemeleri söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik etmeleri zorunludur.

Bu kapsamda;

- ✓ Her türlü mal teslimi ve hizmet ifasına ilişkin tahsilat ve ödemeler,
  - ✓ Avans, depozito, pey akçesi gibi suretlerle yapılacak tahsilat ve ödemeler,
  - ✓ İşletmelerin kendi ortakları ve/veya gerçek ve tüzel kişilerle yaptığı her türlü tahsilat ve ödemeler,
- Belirlenen haddi aşması durumunda aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması ve bu işlemlerin söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik edilmesi zorunludur.
- ✓ Tevsik zorunluluğu kapsamında olanlardan araç kiralama faaliyeti ile uğraşanların vermiş oldukları motorlu kara taşıtı ve motorlu kara aracı kiralama hizmetlerine ilişkin tahsilat ve ödemelerin ise **yukarıda belirtilen hadle sınırlı kalınmaksızın, aracı finansal kurumlar tarafından düzenlenen belgeler ile tevsik edilmesi zorunludur.**

Tevsik Zorunluluğu Kapsamında Olmayan Tahsilat ve Ödemeler

- ✓ 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda yer alan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bunlara ait döner sermaye işletmelerinin işlemlerine konu tahsilat ve ödemelerin,
- ✓ 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda tanımlanan sermaye piyasası aracı kurumlarında yapılan işlemlere konu tahsilat ve ödemelerin,
- ✓ Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararda tanımlanan yetkili döviz müesseselerinin yapacakları döviz alım satım işlemlerine ilişkin tahsilat ve ödemelerin,
- ✓ Tapu sicil müdürlüklerinde gerçekleştirilen işlemler karşılığında yapılan tahsilat ve ödemelerin,
- ✓ Noterlerde gerçekleştirilen işlemler karşılığında yapılan tahsilat ve ödemelerin,
- ✓ 5018 sayılı Kanunda yer alan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler ile bunların teşkil ettikleri birlikler, kanunla kurulan diğer kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan ve işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşlar veya bunlara ait veya tabi diğer müesseseler tarafından yapılan ihale işlemlerine ilişkin yatırılması gereken teminat tutarlarına ilişkin tahsilat ve ödemelerin,
- ✓ 6362 sayılı Kanun uyarınca kurulan Borsa İstanbul A.Ş. bünyesinde yer alan Kıymetli Madenler

Piyasasında işlem yapma yetkisi verilenlerin, faaliyet konuları kapsamında yapacakları işlemlere ilişkin tahsilat ve ödemelerin,

✓ Gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler tarafından; 11/3/2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre kurulmuş olan toptancı hallerinde faaliyet gösteren tüccar, üretici, üretici örgütleri ve komisyonculara yapılan sebze ve meyve, et ve et ürünleri, süt ve süt ürünleri, su ve su ürünleri, bal ve yumurta gibi diğer gıda maddeleri, kesme çiçek ve süs bitkileri satışları ile söz konusu yerler dışında yapılmakla birlikte anılan Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında bildirim tabi tutulmuş satışlara ilişkin tahsilat ve ödemelerin,

✓ Gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçilere ait ürünlerin, 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu kapsamında kurulan ticaret borsalarına mezkur Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen süreler dahilinde tescil ettirilerek gerçekleşen satışlarına ilişkin tahsilat ve ödemelerin,

aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması zorunluluğu bulunmamaktadır.

Tevsik Zorunluluğu Kapsamında Tahsilat ve Ödemelerde Aracı Kurumlar

Bankalar (Katılım bankaları dahil),

6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri,

Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında yetkilendirilmiş ödeme kuruluşları,

Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi.

Tevsik Zorunluluğu Kapsamındaki İşlemlerde Belge Düzeni

Yukarıda yer alan aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması zorunlu bulunan tahsilat ve ödeme işlemlerinde aracı kurumlarca düzenlenen;

- ✓ Dekont,
- ✓ Hesap bildirim cetveli,
- ✓ Alındı belgesi vb,

belgeler tahsilat veya ödemenin tevsiki sayılacaktır.

Tevsik zorunluluğu kapsamında yapılan işlemler için aracı finansal kurumlar tarafından düzenlenen belgeler yapılan işlemi değil o işleme ilişkin tahsilat veya ödemeyi tevsik etmektedir.

Dolayısıyla tahsilat ve ödemelerin tevsik zorunluluğu kapsamında aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması, bu zorunluluğu ortaya çıkaran işleme ilişkin olarak Vergi Usul Kanununda yer alan belgeleri (Fatura, İrsaliyeli Fatura, Gider Pusulası, Sevk İrsaliyesi, vb.) düzenleme zorunluluğunu ortadan kaldırmamaktadır.

Aynı Günde Aynı Kişi Veya Kurumlarla Yapılan İşlemler

Aynı günde aynı kişi veya kurumlarla yapılan işlemlerin toplam tutarının yukarıda yer haddi aşması durumunda, işlemlerin her biri işlem bazında belirlenen haddin altında kalsa bile, aştığı işlemten itibaren işleme konu tahsilat ve ödemelerin de aracı finansal kurumlar aracılığıyla yapılması zorunludur.

Kısım Kısım Yapılan Tahsilat ve Ödemeler

Tahsilat ve ödemeye konu işlem tutarının tevsik zorunluluğu kapsamında yukarıda yer alan haddi aşması halinde, bedelin farklı tarihlerde kısım kısım ödenmesinde işlemin toplam tutarı dikkate alınacak ve her bir tahsilat ve ödeme, tevsik zorunluluğu kapsamında aracı finansal kurumlar kanalıyla gerçekleştirilecektir.

Vadeli Satışlar

Vadeli satışlarda, mal ve hizmet satış tutarının 7.000.- TL.'ni aşması, tevsik zorunluluğu kapsamında işlem yapılmasını gerektirmektedir. Satış tutarına ilişkin bedelin farklı tarihlerde ödenmesi halinde de her bir tahsilat ve ödemenin aracı finansal kurumlar vasıtasıyla gerçekleştirilmesi zorunludur.

Cari Hesap Kullanılması

İşletmenin kendi ortakları ile diğer gerçek ve tüzel kişilerle olan ve herhangi bir ticari içeriği olmayan nakit hareketlerinde işlem tutarı 7.000.- TL'nı aşiyor ise bunlarda tevsik kapsamında olacağından ödeme ve tahsilatlar aracı finansal kurumlar vasıtasıyla yapılacaktır.

Serbest Meslek Erbabında

Düzenlenen serbest meslek makbuzu tutarı veya serbest meslek erbabının imzalamış olduğu sözleşme kapsamında bir yıl süreyle vereceği hizmet karşılığı toplam tutarın 7.000.- TL. haddi aşması halinde tevsik zorunluluğu kapsamında işlem yapılacaktır. Belirlenen haddi aşan sözleşme tutarı ile ilgili aylık serbest meslek makbuzu düzenlenerek kısım kısım yapılan her bir tahsilat ve ödeme de aracı finansal kurumlar kanalıyla gerçekleştirilecektir.

Söz konusu tahsilat ve ödemelerde tevsik zorunluluğuna uyulmaması halinde ödeme ve tahsilat için her iki tarafa ayrı ayrı ceza uygulanacaktır.

Ceza Uygulaması

Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesinde yer alan hüküm uyarınca, VUK mükerrer 257 nci madde ile getirilen zorunluluklara uymayanlara her bir işlem için özel usulsüzlük cezası kesilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, mükellefler arası ticari işlemlerde birinin tahsilatı diğerinin ödemesi olacağından özel usulsüzlük cezası her iki mükellef için de uygulanacaktır.

Tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etme zorunluluğuna uymayan mükelleflerden her birine, her bir işlem için kesilecek ceza, 01.01.2018 tarihinden geçerli olmak üzere;

- Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında 1.600.- TL'den,
  - İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında 800.- TL'den,
  - Yukarıda yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında 400.- TL'den
- az olmamak üzere her bir işlem için bu işleme konu tutarın %5'idir.
- Ancak bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı 1.200.000.- TL'yi geçemez.

Yıllar İtibariyle Tevsik Zorunluluğuna İlişkin Hadler

Dönemi	Tebliğ	Tutar
01.01.2016 tarihinden itibaren	(VUK Genel Tebliği Sıra No: 459)	7.000 TL
01.05.2004 – 31.12.2015	(VUK Genel Tebliği Sıra No: 332)	8.000 TL
01.08.2003 – 30.04.2004	(VUK Genel Tebliği Sıra No: 320-323)	10.000 TL

(VUK. Genel Tebliği Sıra No: 320, 323, 324, 332, 459, 469, 479, 480)

**İŞYERİ VE KONUT KİRASİ TAHSİLAT VE ÖDEMELERİNDE
TEVSİK ZORUNLULUĞU**

VUK. Mük. Madde: 257/1-2

(Gelir Vergisi Genel Tebliği Seri No: 268)

Tevsik Zorunluluğunun Kapsamı

- Konutlarda, her bir konut için aylık 500,00 TL ve üzerinde, haftalık, günlük veya benzeri şekilde kısa süreli konut kiralamaalarında ise tutara bakılmaksızın, kira geliri elde edenlerin,

- İşyerlerinde, işyerini kiraya verenler ile kiracıların,

Kiraya ilişkin tahsilat ve ödemelerini 01.11.2008 tarihinden itibaren banka veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen belgelerle tevsik etmesi zorunludur.

Tevsik Zorunluluğu Getirilen İşlemlerde Belge Düzeni

Bankalarca düzenlenen dekont veya hesap bildirim cetvelleri yanında banka veya PTT aracı kılınarak, para yatırma veya havale, çek veya kredi kartı gibi araçlar kullanılmak suretiyle yapılan tahsilat ve ödemeler karşılığında dekont veya hesap bildirim cetvelleri düzenlendiğinden bu belgeler tevsik edici belge kabul edilecektir. Bankaların internet şubeleri üzerinden yapılan ödeme ve tahsilatlar da aynı kapsamda sayılacaktır.

Tevsik Zorunluluğu Kapsamında Olmayan Tahsilat ve Ödemeler

- Her bir konut için aylık tutarı 500 TL' nin altındaki konut kira geliri,

- Mahkeme ve icra yoluyla yapılan konut ve işyeri kira gelirine ilişkin tahsilatlar,

- Aynı olarak yapılan ödemeler,

tevsik zorunluluğu kapsamında bulunmamaktadır.

Ceza Uygulaması

Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesinde yer alan hüküm uyarınca, VUK mükerrer 257 nci madde ile getirilen zorunluluklara uymayanlara her bir işlem için özel usulsüzlük cezası kesilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, mükellefler arası ticari işlemlerde birinin tahsilatı diğerinin ödemesi olduğundan özel usulsüzlük cezası her iki mükellef için de uygulanacaktır.

Tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etme zorunluluğuna uymayan mükelleflerden her birine, her bir işlem için kesilecek ceza,01.01.2018 tarihinden geçerli olmak üzere;

- Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında 1.600.- TL'den,

- İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında 800.- TL'den,

- Yukarıda yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında 400.- TL'den,

az olmamak üzere her bir işlem için bu işleme konu tutarın %5'idir.

Ancak bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı 1.200.000.- TL'yi geçemez.

(Gelir Vergisi Genel Tebliği Sıra No: 268, 298)